

وضعیت جنگ‌های جهان

برگردانندگان :

دکتر علیرضا شهریاری

مهندس حامد شفیعی

گفتار مترجم:

حفظ و احیاء منابع طبیعی تجدید شونده در گرو شناخت عمیق عوامل مهم و موثر اکوسیستم و روابط بین آنها می باشد، که در این میان جنگلها بهتر از هر واحد زیست محیطی دیگر قادر به تامین احتیاجات زندگی انسان در گذشته و در زمان حاضر میباشد. ولی افزایش جمعیت و توسعه سطح زیر کشت از طریق قطع جنگلها، مصرف بیش از حد سوخت های فسیلی، اثر معروف گلخانه ای را به همراه داشته است. تخریب جنگلها باعث نابودی تعداد زیادی فون و فلور به عبارت دیگر منابع زیستی غیرقابل جایگزین را نیز به همراه خواهد داشت.

همچنین عدم وجود کتابی مستند و ارائه دهنده آمار و اطلاعات دقیق با آخرین نظرات دانشمندان، و کشورهای صاحب نظر از وضعیت جنگلهای جهان در کشور ما، ضرورت ترجمه این کتاب را دو چندان نمود که ما کوشیده ایم تا در برگردان این مجموعه با توجه به متن پیچیده آن کاملاً امانتدار و تا حد امکان از اصطلاحات رایج در بخش جنگل استفاده کنیم.

بخش اول این کتاب نشان دهنده گسترش حوزه توجه کنونی به منابع جنگلی، مدیریت، حفاظت، توسعه پایدار جنگلها، چارچوب تشکیلاتی و اداری و ریزنی در مورد سیاست های جنگل می باشد، بخش دوم بیشتر بر افزایش بازده اقتصادی جنگلها، روشهای مختلف اگروفرستری (زراعت- جنگل)، همچنین با مروری بر اهمیت انرژی چوب همراه با تشریح نیروهای اقتصادی اثر گذار بر تولید و مصرف، سپس به موارد مرتبط با روشهای تجاری تعرفه دار و غیر تعرفه دار، و نهایتاً برخوردهای مسلحانه و خشونت بار و ارتباط آن با مناطق جنگلی را تشریح می نماید.

این کتاب می تواند منبع خوبی برای اساتید، محققان و دانشجویان رشته های منابع طبیعی و کشاورزی باشد. در پایان امیدوارم که دانشمندان و صاحب نظران محترم از راهنماییهای و یادآوریهای خود ما را بهره مند سازند.

علیرضا شهریاری

استادیار دانشکده منابع طبیعی دانشگاه زابل

فهرست:

پیش گفتار

قدردانی

خلاصه

بخش I

وضعیت بخش جنگل و پیشرفت های آن

فصل اول، منابع جنگلی

برآورد جهانی منابع جنگلی تا سال ۲۰۰۵

دستور العمل نو برای برآورد تغییرات ذخیره کرین در جنگلها

جنگلهای ثانوی در مناطق حاره

جنگلها و درختان در کشورهای در حال توسعه جزیره ای کوچک

چوب و الیاف جدید در آسیا

تجارت جهانی محصولات غیر چوبی جنگلها

فصل دوم، مدیریت، حفاظت، و توسعه پایدار جنگلها

مدیریت پایدار جنگل و اسلوب اکوسیستمی

احیاء چشم انداز طبیعی جنگل

جنگلداری و اکوتوریسم: افزایش فرصت ها در کشورهای در حال توسعه

امنیت زیستی و گونه های درختی مهاجم جنگل

بیوتکنولوژی در جنگلداری

آتش سوزیهای اراضی وحشی

فصل سوم، موارد سازمانی

گرایشهای موجود در خصوصی سازی بخش جنگل

گرایش های ادارات جنگل داری

تلاشهایی جهت اطلاعات پذیری قوانین جنگل

ایجاد چارچوب های ملی برای جنگل ها تحت پروتکل کیوتو: چالشهای پیش رو

چالش های آتی

فصل چهارم، مذاکرات بین المللی بر سیاست های جنگل

- دورنمای تاریخی ۱۰۷
- شورای جنگل ملل متحد (UNFF) ۱۰۹
- سازمان مشارکت و همکاریهای جنگلها ۱۱۲
- آنچه که دستاورد مذاکرات سیاسی بوده ۱۱۴
- سازمان برنامه ملی جنگل-مشارکت روبه رشد ۱۲۰
- تازه های کنوانسیونها و معاهدات بین المللی مربوط به جنگل ۱۲۳

بخش II

موارد بارز کنونی در بخش جنگل

- فصل اول، توسعه منافع اقتصادی جنگلها فرصت های متغیر و چالشها ۱۳۱
- نقش جنگلها و جنگلداری در اقتصاد ملی ۱۳۲
- عواملی که بر کسب ارزش اثر گذار هستند ۱۳۶
- منافع اقتصادی مدیران منابع جنگلی ۱۴۵
- نتیجه گیری: ارزش، بهره و منافع اقتصادی ۱۵۸
- فصل دوم، کسب منافع اقتصادی از آگروفارستری ۱۶۲
- تجربیات، آموخته ها و چالشها ۱۶۲
- مثالهایی از منافع اقتصادی حاصل از روشهای آگروفارستری ۱۶۳
- تعدد سرمایه گزاران و معیارهای چند گانه برای برآورد سودها ۱۶۸
- دروس آموخته شده، چالش ها و فرصت ها ۱۶۹
- نتیجه گیری ۱۷۷
- فصل سوم، اقتصاد انرژی چوب ۱۸۲
- مروری بر انرژی چوب ۱۸۲
- ارزش اقتصادی تولید انرژی چوب ۱۸۵
- اقتصاد تولید و مصرف انرژی چوب در کشورهای در حال توسعه ۱۸۸
- اقتصاد تولید و مصرف انرژی چوب در کشورهای توسعه یافته ۱۹۱
- سیاست ها و خط مشی های آینده ۱۹۴
- فصل چهارم، شیوه های تعرفه دار و بدون تعرفه تجارت محصولات جنگلی ۱۹۷
- تعرفه ای واردات و بالارفتن آن: تلاش جهت تحقق قرارداد های بین المللی ۱۹۸

۲۰۲	سیاست هایی که بر تجارت و شیوه های بدون تعرفه اثر گذار است
۲۰۶	تجارت و مدیریت پایدار جنگل
۲۰۷	نتیجه گیری
۲۱۱	فصل پنجم، جنگلها و جنگ، جنگلها و صلح
۲۱۱	تراژدی برخورد خشونت بار
۲۱۲	جغرافیای جنگ های خشونت بار
۲۱۳	جنگلها و برخوردهای خشونت بار
۲۱۷	تأثیر زد و خورد مسلحانه بر جنگلها
۲۱۸	پس از درگیری
۲۱۹	جنگلها برای صلح-یک استراتژی جهت اقدام (یک سیاست اجرایی)
۲۲۶	اختصارات و جداول

پیش گفتار:

وضعیت جنگلهای جهان با تهیه آخرین اطلاعات در مورد پیشرفت های عمده راهبردی و موارد نوین کلیدی تصویری جهانی از بخش (حوزه) جنگل ارائه می دهد. همانند نسخه های قبلی، نسخه ششم نیز به شاغلان مربوط به جنگل، مدیران دیگر منابع، سیاستمداران، مربیان، صنعت جنگل و جامعه شهری کمک می کند تا تصمیماتی آگاهانه در مورد بهترین روش مدیریت پایدار جنگل اتخاذ کنند.

برخی افراد ممکن است این خط فکری را داشته باشند که تغییرات از سالی به سال بعد زیاد نیست، ولی نگاهی به گذشته هر چند در دوره ای کوتاه وضعیت کاملاً متفاوتی را نشان می دهد. مثلاً از زمان آخرین انتشار (نسخه) وضعیت جنگلهای جهان، حداکثر توسعه پایدار در جهان رخ داده که اکثراً از میان مشارکت کنندگان بوده است. با وجودیکه برخی مشارکت کنندگان مایوسانه عقیده دارند که مسائل جنگل فی نفسه در زمان اوج بررسی نشده اند ولی برنامه اجرایی مدیریت پایدار جنگل را ضرورتی جهت دستیابی به توسعه پایدار می دانند، یادداشت هایی نیز در مورد اهمیت جنگلها در فقر زدایی، بهبود امنیت غذایی و متوقف کردن روند فقدان تنوع زیستی نگاشته شده است، به طرقی مشابه بسیاری در تلاشند که اهداف توسعه هزاره سازمان ملل متحد را به سمتی سوق دهند که دامنه فوائد ایجاد شده توسط جنگلها را نیز در بر بگیرد، دیگر کار برجسته جهش سریع کشوری است که در اجلاس ملل متحد در مورد جنگلها (UNFF) که در می ۲۰۰۵ برگزار شده بود شرکت کرده بودند تا در مورد نظام بین المللی آتی جنگلها بعد از ده سال تبادل نظر تصمیم گیری کنند.

بر اساس پروسه مشارکتی وسیع جهت گرد آوری وضعیت جنگلهای جهان ۲۰۰۵ ما از سازمانهای غیر دولتی کلیدی و افرادی که از توان بالایی برخوردار بودند درخواست مشارکت شد و علاوه بر آن از مکتوباتی که توسط هیئت علمی فائو تحقیق و نگاشته شده بود استفاده کردیم، موضوع نسخه امسال (بررسی منافع اقتصادی جنگلها) ما را متذکر می سازد که مدیریت جنگلها به روشی پایدار جهت کسب حداکثر منافع از آنها غیر ممکن است اگر این بخش به طور کل بر روی پایه های اقتصادی سالم استوار نباشد. نظر به اینکه بازار خدمات محیطی رو به افزایش است می توانیم دریابیم که چوب و محصولات چوبی

منابع مهم درآمدی تا آینده ای نزدیک هستند، بنابراین دولتها و دیگر مالکان منابع باید از پتانسیل تولید بیشتر بهره گیرند و شرایط را برای بازارهای پر بازده مهیا کنند، در همان حال آنها باید مراقب کارکردهای فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی جنگلها نیز باشند.

برای مثال شواهد روز افزونی وجود دارد مبنی بر اینکه بخشهای معینی از جامعه قادر و مایل به حفاظت از آبخیزها هستند و انتظار می رود با ایجاد ارتباط رسمی بین مالکین بالا دست و بهره برداران پایین دست این ظرفیت گسترش یابد، همچنین چارچوب های تنظیمی در ارتباط با جذب کربن و حفظ تنوع زیستی در حال توسعه هستند، هرچند بخش اعظمی از کالاهای، خدمات و تولیدات جنگل خارج از بازار فروش می مانند که باعث می شود مالکان و مدیران جنگل سرمایه گذاری کمتری جهت حفاظت جنگل یا مدیریت پایدار جنگل به عمل آورند، تازمانی که بازار این محصولات گسترش یابد، از دولتها خواسته می شود که از طریق مداخلات عمومی یا برنامه های عامه به تقاضاها پاسخ دهند.

بخش اول این تحقیق که شامل ۴ فصل است نشان دهنده گسترش حوزه توجه کنونی به منابع جنگلی، مدیریت، حفاظت، توسعه پایدار جنگلها، چارچوب تشکیلاتی و اداری و رایزنی در مورد سیاست های جنگل می باشد، بخش دوم شامل پنج فصل است که هر کدام به موضوعی خاص با جزئیات بیشتر می پردازد.

فصل اول بیشتر بر افزایش بازده اقتصادی جنگلها همراه با فرصت ها و چالشهای متغیر و موضوعی که مورد علاقه دولتها، بخش خصوصی، جوامع، مالکین خصوصی جنگلها و دیگر افرادی که جهت معاش و زندگی به این منبع وابسته اند، می باشد. فصل دوم در بر گیرنده روشهایی است که از طریق آن اقدامات مختلف آگروفارستری^۱ (زراعت-جنگل) می تواند به زارعین سود برساند و شرایطی را که لازمه به حداکثر رسیدن درآمدها و بازده ها است خاطر نشان می کند.

در فصل سوم مروری بر اهمیت انرژی چوب همراه با تشریح نیروهای اقتصادی اثر گذار بر تولید و مصرف آن آورده شده است. فصل چهارم موارد مرتبط با روشهای تجاری تعرفه دار و غیر تعرفه دار داد و ستد محصولات جنگل را بررسی می کند. در فصل آخر برخوردهای مسلحانه و خشونت بار و ارتباط آن با مناطق جنگلی بررسی شده خصوصا

^۱ Agroforestry

اینکه دور دست بودن و غیر قابل دسترس بودن جنگلها می تواند فعالیت های غیر قانونی سود جویانه را آسان تر نماید.

تلاش جهت برقراری عدالت در این موضوعات مهم و در مناقشاتی که از لحاظ طولی تناقض دارند به این معنی است که پوشش و دامنه برخی از موضوعات منافع عامه را در بر می گیرد و فقط خاص طرفین مناقشه نیست. شاید در نسخه های بعدی به این موضع بیشتر پرداخته شود و دیگر سازمانها و اعضاء می توانند تحقیق و بررسی در مورد موضوعات خاص مورد علاقه خود را شروع کنند، بطور حتم سازمان خوارو بار کشاورزی از این تلاشها استقبال می کنند و تا حد امکان از یاری رسانی دریغ نخواهد کرد، سازمان خوارو بار کشاورزی مفتخر است که کتاب وضعیت جنگلهای جهان ۲۰۰۵ را منتشر کرده است و امیدوار است که برای خوانندگان مفید واقع شود.

محمد حسنی اللقانی

معاون مدیر کل

سازمان خوارو بار و کشاورزی ملل متحد

در بخش جنگل